

Brusel 13. května 2024
(OR. en)

9804/24

Interinstitucionální spis:
2023/0405(NLE)

EDUC 166
JEUN 108
SPORT 52
SOC 353
EMPL 202
COMPET 538
RECH 222

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Předmět:	Doporučení Rady „Evropa v pohybu“ – příležitosti ke vzdělávací mobilitě pro všechny

Delegace naleznou v příloze výše uvedené doporučení, které přijala Rada pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport na zasedání konaném dne 13. května 2024.

Doporučení Rady

**„Evropa v pohybu“ – příležitosti ke vzdělávací mobilitě pro všechny
(Text s významem pro EHP)**

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na články 165 a 166 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

1. V Římském prohlášení z 25. března 2017 se vedoucí představitelé EU zavázali, že budou usilovat o Unii, v níž se mladým lidem dostává toho nejlepšího vzdělání a odborné přípravy a kde mohou studovat a nalézat uplatnění po celém kontinentu.
2. Je prokázáno, že vzdělávací mobilita je pro účastníky vzdělávání velmi cenná, protože jim umožňuje získat kompetence¹ potřebné pro osobní, vzdělávací a profesní rozvoj. Přeshraniční vzdělávací zkušenosti zvyšují mezikulturní porozumění a pomáhají podporovat společnou evropskou identitu. Organizování vzdělávací mobility, příchozí i výjezdní, je také silným podnětem pro instituce zajišťující vzdělávání a odbornou přípravu a poskytovatele neformálního a informálního učení ke zvýšení kvality vzdělávání, které nabízejí.

¹ V souladu s doporučením Rady ze dne 22. května 2018 o klíčových kompetencích pro celoživotní učení (Úř. věst. C 189, 4.6.2018, s. 1) jsou kompetence definovány jako kombinace znalostí, dovedností a postojů.

3. Vzdělávací mobilita je důležitá pro řešení nedostatku kvalifikovaných pracovníků v EU, zejména těch, kteří mají dovednosti nezbytné pro účely ekologické a digitální transformace, a pro přechod účastníků vzdělávání na trh práce. Učení se prací, včetně období strávených v jiné zemi, je přínosem pro získávání dovedností a zaměstnatelnost.
4. Poskytnutí příležitostí ke vzdělávací mobilitě pro všechny má zásadní význam pro vytvoření Evropského prostoru vzdělávání a naplnění cílů strategie EU pro mládež na období 2019–2027. Ve sdělení Komise ze dne 30. září 2020 o vytvoření Evropského prostoru vzdělávání do roku 2025² byla ohlášena aktualizace rámce pro vzdělávací mobilitu³ a rozvoj politického rámce pro vzdělávací mobilitu učitelů s cílem umožnit většímu počtu účastníků vzdělávání a učitelů využívat výhod mobility. Tímto doporučením se aktualizuje doporučení Rady z roku 2011 „Mládež v pohybu“ – podpora mobility mladých lidí ve vzdělávání s cílem podpořit jeho ustanovení, rozšířit příležitosti ke vzdělávací mobilitě – co se týče mladých lidí až po účastníky vzdělávání jakéhokoli věku, pracovníky ve výchově a vzdělávání a další pracovníky – a zabývat se novými modely učení, včetně kombinovaného učení.
5. Jednou ze strategických priorit usnesení Rady o strategickém rámci evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy s ohledem na vytvoření Evropského prostoru vzdělávání a další vývoj po jeho dosažení (2021–2030)⁴ bylo učinit celoživotní učení a mobilitu realitou pro všechny. Usnesení Rady o Evropském vzdělávacím prostoru: výhled do roku 2025 a na další období⁵ zdůraznilo, že zásadní význam k úplné realizaci Evropského prostoru vzdělávání má určení a odstranění zbývajících překážek vzdělávací mobility a mobility vyučujících, a to za současné podpory inkluzivní, udržitelné a vyvážené mobility.

² Dokument COM(2020) 625 final.

³ Jak je stanoveno v doporučení Rady ze dne 28. června 2011 Mládež v pohybu – podpora mobility mladých lidí ve vzdělávání, Úř. věst. C 199, 7.7.2011, s. 1.

⁴ Úř. věst. C 66, 26.2.2021, s. 1.

⁵ Úř. věst. C 185, 26.5.2023, s. 35.

6. Údaje shromážděné Evropským střediskem pro rozvoj odborného vzdělávání (Cedefop) ukazují, že země musí zvýšit úsilí o zlepšení svých výsledků, pokud jde o poskytování komplexní podpory mobility účastníků odborného vzdělávání a přípravy, zejména učňů. Z analýzy vnitrostátních prováděcích plánů⁶ týkajících se doporučení Rady ze dne 24. listopadu 2020 o odborném vzdělávání a přípravě pro udržitelnou konkurenceschopnost, sociální spravedlnost a odolnost⁷ vyplývá, že pouze přibližně polovina všech členských států upřednostnila opatření na zvýšení mobility v odborném vzdělávání a přípravě.
7. Z analýzy⁸ provádění doporučení Rady ze dne 15. března 2018 o Evropském rámci pro kvalitní a efektivní učňovskou přípravu⁹ a údajů střediska Cedefop¹⁰ vyplývá, že mobilita učňů je stále nedostatečně rozvinutá a je třeba učinit více pro to, aby se učni mohli účastnit výměn v rámci mobility.
8. V závěrech Rady o posílení mobility učitelů a školitelů, zejména evropské mobility, během počátečního a dalšího vzdělávání a odborné přípravy¹¹ se vyzývá k podpoře a rozšíření mobility tak, aby se stala běžnou součástí odborné přípravy a profesní dráhy učitelů a školitelů.

⁶ Cedefop, *Working towards attractive, inclusive, innovative, agile and flexible VET* (Společně k atraktivnímu, inkluzivnímu, inovativnímu, agilnímu a flexibilnímu odbornému vzdělávání a přípravě), informační sdělení střediska Cedefop, 2023.

⁷ Úř. věst. C 417, 2.12.2020, s. 1.

⁸ Uvedení Evropského rámce pro kvalitní a efektivní učňovskou přípravu do praxe – provádění doporučení Rady členskými státy, SWD(2021) 230 final.

⁹ Úř. věst. C 153, 2.5.2018, s. 1.

¹⁰ Cedefop, *Enablers and disablers of cross-border long-term apprentice mobility: evidence from country- and project-level investigations*, (Faktory umožňující a znemožňující přeshraniční dlouhodobou mobilitu učňů: údaje z šetření na úrovni jednotlivých zemí a projektů), referenční řada Cedefop č. 120, Úřad pro publikace, Lucembursko, 2021.

¹¹ Úř. věst. C 167, 21.4.2022, s. 2.

9. Z analýzy provádění strategie EU pro mládež¹² vyplývá, že je třeba vyvinout větší úsilí s cílem zajistit, aby všichni mladí lidé a pracovníci s mládeží měli reálný přístup k příležitostem k mobilitě, včetně dobrovolnictví v odvětví občanské společnosti. Je rovněž zapotřebí další práce na účinných systémech pro validaci kompetencí získaných prostřednictvím mobility v rámci neformálního a informálního učení v součinnosti s doporučením Rady ze dne 5. dubna 2022 o mobilitě mladých dobrovolníků v rámci Evropské unie¹³.
10. Jednou z překážek pro získání zkušeností v oblasti vzdělávací mobility, studium a práci v zahraničí a pro plné poznání kulturní rozmanitosti Evropy jsou i nadále nedostatečné cizojazyčné kompetence. Současně však může podpora výuky a studia cizích jazyků, jakož i nabídka kurzů vyučovaných v cizím jazyce motivovat účastníky vzdělávání z jiných zemí k tomu, aby se vzdělávací mobility zúčastnili. V tomto ohledu je důležité využívat digitální technologie, včetně umělé inteligence.

¹² Pracovní dokument útvarů Komise doprovázející zprávu Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o provádění strategie EU pro mládež (2019–2021), SWD(2021) 286 final.

¹³ Úř. věst. C 157, 11.4.2022, s. 1.

11. V závěrech Rady o dalších krocích k zavedení automatického vzájemného uznávání v oblasti vzdělávání a odborné přípravy¹⁴, které vycházely ze zprávy o provádění doporučení Rady o podpoře automatického vzájemného uznávání kvalifikací získaných v rámci vysokoškolského vzdělávání a vyššího sekundárního vzdělání a odborné přípravy a výsledků z období studia v zahraničí¹⁵, se uvádí, že mobilitě ve vzdělávání v EU nadále brání absence automatického vzájemného uznávání kvalifikací a výsledků z období studia v zahraničí¹⁶. V oblasti vysokoškolského vzdělávání dosáhly vnitrostátní orgány značných zlepšení, pokud jde o chápání konceptu automatického vzájemného uznávání. Neexistence soudržných vnitrostátních přístupů, jakož i nedostatečná transparentnost jsou však důležitými faktory, které studenty od účasti na činnostech v oblasti mobility odrazují.
12. Podpora vzdělávací mobility se třetími zeměmi může zatraktivnit evropské systémy vzdělávání a obdobné přípravy pro zbytek světa a přilákat talenty do jejich institucí zajišťujících vzdělávání a odbornou přípravu. Mezinárodní spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, včetně vzdělávací mobility, je zásadní pro dosažení geopolitických priorit EU, zejména strategie Global Gateway, a pro splnění cílů udržitelného rozvoje do roku 2030.
13. Obzvláště důležitá je podpora přístupu osob s omezenými příležitostmi ke vzdělávací mobilitě, přičemž tento cíl spočívající v začleňování je ústředním prvkem programu Erasmus+ na období 2021–2027 a Evropského sboru solidarity. Je zásadně důležité, aby byl uvedený cíl v rámci těchto programů posílen a pokud možno začleněn i do dalších programů vzdělávací mobility v celé EU.

¹⁴ Úř. věst. C 185, 26.5.2023, s. 44.

¹⁵ Dokument COM(2023) 91 final.

¹⁶ Definice „automatického vzájemného uznávání kvalifikace“ a „automatického vzájemného uznávání výsledků z období studia v zahraničí“, a to jak na úrovni vysokoškolského vzdělávání, tak na úrovni vyššího sekundárního vzdělávání a odborné přípravy, jsou uvedeny v příloze doporučení Rady ze dne 26. listopadu 2018 o podpoře automatického vzájemného uznávání kvalifikací získaných v rámci vysokoškolského vzdělání a vyššího sekundárního vzdělání a odborné přípravy a výsledků z období studia v zahraničí (Úř. věst. C 444, 10.12.2018, s. 1) a jsou pro toto doporučení plně použitelné.

14. Iniciativa „Evropské univerzity“ si klade za cíl 50% mobilitu mezi zúčastněnými institucemi, přičemž v současné době jsou testována evropská kritéria pro udělování značky společného evropského diplomu a tato kritéria by mohla rovněž sloužit k podpoře začlenění mobility do vzdělávacích programů. Zvýšený rozpočet programu Erasmus+ na období 2021–2027 podporuje cíl EU spočívající v motivaci většího počtu studentů k účasti na vzdělávací mobilitě alespoň jednou během studia, a to s širší škálou formátů mobility, včetně kombinovaných intenzivních programů a krátkodobé kombinované mobility. Proto je důležité zvýšit cíl 20% vzdělávací mobility, který byl původně stanoven v rámci boloňského procesu v roce 2009. Nástroje, které byly od té doby vyvinuty, spolu s opatřeními navrženými v tomto doporučení vytvářejí nezbytné rámcové podmínky pro to, aby se vzdělávací mobility zúčastnilo alespoň 23 % absolventů vysokoškolského vzdělávání.
15. V posledním desetiletí prošly způsoby učení vývojem, mimo jiné v důsledku pandemie covidu-19, při níž posílilo virtuální a kombinované učení. Rozšíření příležitostí ke vzdělávací mobilitě pro účastníky vzdělávání, pracovníky ve výchově a vzdělávání a další pracovníky ve všech odvětvích vzdělávání a odborné přípravy, jakož i v odvětvích mládeže a sportu ve formálním, neformálním a informálním prostředí rovněž podnítilo rozvoj flexibilních formátů vzdělávací mobility.
16. Měla by být dále podporována vyvážená mobilita výzkumných pracovníků, zejména začínajících výzkumných pracovníků, aby se zlepšil jejich osobní a profesní rozvoj ve prospěch konkurenceschopnosti evropského systému výzkumu a inovací.

17. Cílem tohoto doporučení je přispět k vytvoření Evropského prostoru vzdělávání do roku 2025. Vize kvality ve vzdělávání a odborné přípravě zahrnuje podporu dvojí svobody: jednak pokud jde o mobilitu pro účastníky vzdělávání, pracovníky ve výchově a vzdělávání a další pracovníky, zejména pro osoby s omezenými příležitostmi, a jednak co se týče volného sdružování institucí v Evropě i mimo ni. Inkluzivní a spravedlivé systémy vzdělávání a odborné přípravy by měly podporovat soudržnou společnost, položit základy aktivního občanství a zlepšit zaměstnatelnost. V tomto doporučení se členské státy vyzývají, aby vytvořily příznivé podmínky pro vzdělávací mobilitu, odstranily její překážky a poskytly pobídky přizpůsobené specifickým potřebám účastníků vzdělávání, pracovníků ve výchově a vzdělávání a dalších pracovníků v různých odvětvích.
18. Cílem tohoto doporučení je rovněž usnadnit větší spolupráci s klíčovými třetími zeměmi, jak se předpokládá v iniciativě Talentová partnerství, a propagovat EU jako atraktivní destinaci, kde mohou talentované osoby ze třetích zemí studovat, odborně se vzdělávat a učit se.

19. V tomto doporučení se připomíná stávající součinnost a doplňkovost mezi programy EU, které se zabývají vzdělávací mobilitou, jako je Erasmus+ a Evropský sbor solidarity, a dalšími nástroji financování na unijní, mezinárodní, vnitrostátní a regionální úrovni, jako jsou fondy politiky soudržnosti EU, zejména Evropský fond pro regionální rozvoj a Evropský sociální fond plus a jeho iniciativa ALMA (Aim, Learn, Master, Achieve – stanovit si cíl, učit se, osvojit si dovednost, dosáhnout cíle).
20. Cílem tohoto doporučení je rovněž posílit vzdělávací mobilitu učitelů a učňů prostřednictvím zvláštních politických rámců, jak jsou uvedeny v přílohách. Školy se potýkají s nedostatkem učitelů a vzdělávací mobilita by měla zvýšit atraktivitu této profese. Učitelé, kteří mají zkušenost s mobilitou, se mohou stát vzorem pro účastníky vzdělávání a mohou přispět k podpoře nadnárodní a mezinárodní spolupráce. V závěrech Rady o posílení mobility učitelů a školitelů, zejména evropské mobility, během počátečního a dalšího vzdělávání a odborné přípravy se zdůrazňuje pozitivní dopad vzdělávací mobility v zahraničí na profesní rozvoj učitelů i na systémy vzdělávání a odborné přípravy a zároveň identifikují překážky mobility. Učni se také potýkají s řadou specifických překážek, které souvisejí se zvláštnostmi učení se prací. Jejich mobilita by měla pomoci řešit nedostatek dovedností, podpořit ekologickou a digitální transformaci a zvýšit zaměstnatelnost, zejména pokud jde o mladé lidi,

UZNÁVÁ, ŽE:

21. Pro účely tohoto doporučení je východiskem pojem „vzdělávací mobilita“, jak je vymezen v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/817 ze dne 20. května 2021, kterým se zavádí program Erasmus+: program Unie pro vzdělávání a odbornou přípravu, pro mládež a pro sport a zrušuje nařízení (EU) č. 1288/2013¹⁷, tedy fyzický přesun do jiné země, než je země bydliště, za účelem studia, odborného vzdělávání, neformálního nebo informálního učení. „Vzdělávací mobilita“ ve smyslu tohoto doporučení zahrnuje všechny druhy dlouhodobé i krátkodobé vzdělávací mobility, včetně individuální a skupinové mobility, kombinované mobility (včetně jejích virtuálních složek), kreditové mobility a diplomové mobility. Vztahuje se na účastníky vzdělávání, pracovníky ve výchově a vzdělávání a další pracovníky ve všech odvětvích celoživotního učení, včetně předškolního vzdělávání a péče, školního vzdělávání, vysokoškolského vzdělávání, odborného vzdělávání a přípravy, vzdělávání dospělých, jakož i na mladé lidi¹⁸, pracovníky s mládeží a pracovníky v oblasti sportu¹⁹, a to v rámci programu Erasmus+ i mimo jeho oblast působnosti. Toto doporučení se vztahuje jak na vzdělávací mobilitu v rámci EU, tak i na mezinárodní vzdělávací mobilitu z EU.

¹⁷ Úř. věst. L 189, 28.5.2021, s. 1.

¹⁸ S využitím rozmanitosti příležitostí k mobilitě mládeže, které skýtá program Erasmus+ (mládež) a Evropský sbor solidarity, jako východiska se vzdělávací mobilitou v odvětví mládeže rozumí vzdělávací mobilita mladých lidí, pracovníků s mládeží a dobrovolníků v kontextu neformálního a informálního učení. Pro účely tohoto doporučení zahrnuje vzdělávací mobilita v odvětví mládeže i další vnitrostátní programy mobility.

¹⁹ V rámci klíčové akce 1, pokud jde o sportovní akce programu Erasmus+, je vzdělávací mobilita v odvětví sportu definována jako mobilita pracovníků sportovních organizací, především ve sportu na základní úrovni, kteří mají možnost zlepšit své kompetence a kvalifikaci a získat nové dovednosti tím, že stráví určitou dobu v zahraničí, což přispěje k budování kapacit a rozvoji sportovních organizací. Tato akce podporuje profesní rozvoj trenérů a dalších pracovníků (placených i dobrovolníků) ve sportu na základní úrovni. Pro účely tohoto doporučení zahrnuje vzdělávací mobilita v odvětví sportu i další vnitrostátní programy mobility.

22. Mobilita účastníků vzdělávání, pracovníků ve výchově a vzdělávání a dalších pracovníků, která byla od zahájení Evropského prostoru vzdělávání posílena, má pozitivní dopad na vzdělávání a odbornou přípravu. Diplomová mobilita ve vysokoškolském vzdělávání a mobilita v odborném vzdělávání a přípravě však mohou představovat výzvu pro některé systémy vzdělávání a odborné přípravy, do nichž směřuje velký příliv účastníků vzdělávání nebo učňů, nebo pro země ohrožené „odlivem mozků“, což vede k tomu, že se mnoho talentovaných lidí rozhodne studovat nebo zahájit učňovskou přípravu v zahraničí a poté tam zůstat.
23. Pokud jde o cíl v oblasti vzdělávací mobility²⁰ ve vysokoškolském vzdělávání, akce mobility zahrnují: výjezdní diplomovou mobilitu; výjezdní kreditovou mobilitu v délce nejméně tři měsíců nebo v rozsahu alespoň 15 kreditů evropského systému přenosu a akumulace kreditů (ECTS) (včetně stáží i studijní mobility) a kratší výjezdní mobilitu v délce méně než tři měsíce, v jejímž rámci jsou získány alespoň tři kredity ECTS. Tyto akce v oblasti mobility mohou být buď plně fyzické, nebo kombinované, tzn. obsahovat virtuální i fyzickou složku. Uvedený cíl se na úrovni absolventů vypočítává podle absolventů, kteří se vzdělávací mobility během studia alespoň jednou zúčastnili. S ohledem na výše uvedené prvky vyzývá toto doporučení Komise, aby do roku 2026 předložila návrh aktualizované metodiky pro měření podílu absolventů se zkušenostmi se vzdělávací mobilitou v zahraničí ve vysokoškolském vzdělávání.

²⁰ Předmětný ukazatel bude založen na údajích o mobilitě získaných ze shromážděných administrativních údajů UNESCO-OECD-Eurostat (UOE).

24. V reakci na výzvy²¹ volající po ambicióznějším cíli, než je současný cíl pro zahraniční vzdělávací mobilitu studentů odborného vzdělávání a přípravy ve výši 8 %, se v tomto doporučení navrhuje zvýšit cíl zapojení účastníků odborného vzdělávání a přípravy, včetně učňů, do roku 2030 na 12 %. Cíl pro odborné vzdělávání a přípravu²² vychází z ukazatele vymezeného v doporučení Rady ze dne 24. listopadu 2020 o odborném vzdělávání a přípravě pro udržitelnou konkurenceschopnost, sociální spravedlnost a odolnost. Měří se jako podíl účastníků vzdělávání, kteří se v kalendářním roce zúčastnili mobility, jako podíl z kohorty absolventů odborného vzdělávání a přípravy v témže roce. Zahrnuje účastníky flexibilních mobilit, například v rámci programu Erasmus+ (jako je krátkodobá mobilita, skupinová mobilita, kombinovaná mobilita, mobilita spojená s účastí v soutěžích odborných dovedností) nebo v jiných programech mobility.

²¹ Včetně usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. prosince 2020 o doporučení Rady o odborném vzdělávání a přípravě pro udržitelnou konkurenceschopnost, sociální spravedlnost a odolnost (2020/2767(RSP)).

²² Ukazatel bude vycházet z údajů o mobilitě získaných z údajů z programu Erasmus+ a ze shromážděných údajů UNESCO-OECD-Eurostat o absolventech odborné přípravy a vzdělávání. Údaje z programu Erasmus+ by rovněž mohly být doplněny o údaje z programů mobility od vnitrostátních orgánů, jsou-li k dispozici, avšak pouze tehdy, jsou-li poskytnuté údaje srovnatelné s údaji z programu Erasmus+ včetně doby trvání mobility. Pokud jsou zahrnuty údaje od vnitrostátních orgánů, měla by být tato skutečnost uvedena transparentním způsobem.

25. Rada znovu potvrzuje, že je pevně odhodlána zasazovat se o inkluzivní vzdělávací mobilitu, a prohlašuje, že její politickou ambicí je vytyčit v tomto ohledu cíl. Aby tak mohla učinit, je zapotřebí metodika pro měření podílu osob s omezenými příležitostmi v rámci všech účastníků vzdělávání, kteří vzdělávací mobilitu v zahraničí využívají. Rada proto znovu vyzývá Komisi, aby na základě odborného stanoviska stálé skupiny pro ukazatele a měřítka a s jeho využitím pracovala na návrzích možných ukazatelů nebo cílů na úrovni EU v oblasti inkluze a spravedlnosti²³. V zájmu podpory závazku Rady se doporučuje, aby se členské státy společně snažily dosáhnout do roku 2027 alespoň 20% podílu osob s omezenými příležitostmi v rámci všech účastníků vzdělávání, kteří vzdělávací mobilitu v zahraničí využívají. Pro účely odhadu by mohly být použity údaje, které jsou v současné době k dispozici v rámci programu Erasmus+ a Evropský sbor solidarity. Tyto údaje v žádném případě nepokrývají všechny typy vzdělávací mobility v zahraničí, ale mohly by být použity jako nejbližší aktuálně dostupný ukazatel. V tomto doporučení se kromě toho vyzývá Komise, aby do roku 2026 předložila návrh metodiky pro sběr údajů s cílem měřit podíl osob s omezenými příležitostmi v rámci všech účastníků vzdělávání, kteří využívají vzdělávací mobilitu v zahraničí v oblasti vzdělávání a odborné přípravy a v odvětvích mládeže a sportu, a to s náležitým zohledněním možných citlivých aspektů těchto údajů a aniž by členskými státy vznikla další administrativní zátěž. Na základě tohoto návrhu se Rada může dohodnout na cíli na úrovni EU, kterého má být dosaženo do roku 2030.
26. Toto doporučení nepředjímá budoucí jednání o nástrojích financování Unie podle příštího víceletého finančního rámce.

²³ Usnesení Rady o strategickém rámci evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy s ohledem na vytvoření Evropského prostoru vzdělávání a další vývoj po jeho dosažení (2021–2030) (Úř. věst. C 66, 26.2.2021, s. 1)

27. S ohledem na článek 349 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) a v souladu se sdělením Komise ze dne 3. května 2022 nazvaným „Lidé na prvním místě, zajištění udržitelného růstu podporujícího začlenění, využívání potenciálu nejvzdálenějších regionů“²⁴ by toto doporučení mělo zohledňovat zvláštní situaci nejvzdálenějších regionů uvedených ve zmíněném článku za účelem podpory vzdělávací mobility směřující do těchto regionů a z nich.
28. Pro účely tohoto doporučení a v souladu s pokyny k provádění strategie programu Erasmus+ a Evropského sboru solidarity pro začleňování a rozmanitost²⁵ mezi překážky vzdělávací mobility patří zdravotní postižení, zdravotní problémy, překážky spojené se systémy vzdělávání a odborné přípravy, kulturní odlišnosti, sociální překážky (včetně sociálně-psychologických překážek a překážek souvisejících s rodinným zázemím), ekonomické překážky, překážky související s diskriminací a geografické překážky.

²⁴ COM(2022) 198 final.

²⁵ Pokyny k provádění strategie programu Erasmus+ a Evropského sboru solidarity pro začleňování a rozmanitost.

PŘIJALA TOTO DOPORUČENÍ A DOPORUČUJE ČLENSKÝM STÁTŮM, ABY

V souladu s charakteristikami vnitrostátních systémů školního vzdělávání, odborného vzdělávání a přípravy, vysokoškolského vzdělávání a vzdělávání dospělých a odvětví mládeže a sportu a s náležitým ohledem na akademickou svobodu vysokoškolských institucí a autonomii institucí zajišťujících vzdělávání a odbornou přípravu:

1. Podněcovaly bezproblémový pohyb všech účastníků vzdělávání, pracovníků ve výchově a vzdělávání a dalších pracovníků v rámci Evropského prostoru vzdělávání s cílem podporovat rozvoj klíčových kompetencí, zejména získávání znalostí, dovedností a postojů, které jsou nezbytné pro ekologickou a digitální transformaci, budovat důvěru a porozumění mezi systémy vzdělávání a odborné přípravy a odvětvími mládeže a sportu, jakož i prosazovat aktivní občanství.
2. Pracovaly na programech vzdělávací mobility, které jsou inkluzivní, environmentálně udržitelné, využívají digitální technologie a podporují společné hodnoty EU²⁶.

²⁶ Jak jsou uvedeny v článku 2 Smlouvy o Evropské unii a v Listině základních práv Evropské unie.

3. Usilovněji pracovaly na tom, aby se mobilita stala realitou pro všechny, a usilovaly o dosažení celounijních cílů do roku 2030, a to tímto způsobem:
- a) pokud jde o vysokoškolské vzdělávání, podíl absolventů se zkušeností se vzdělávací mobilitou v zahraničí by měl činit alespoň 23 %;
 - b) pokud jde o odborné vzdělávání a přípravu, podíl účastníků odborného vzdělávání, kteří využívají vzdělávací mobility v zahraničí, by měl činit alespoň 12 %.

Výše uvedené cíle představují referenční úroveň celkových výsledků EU a vypočítají se na úrovni EU. Členské státy se vyzývají, aby k dosažení těchto cílů individuálně přispěly, a to s přihlédnutím k jejich rozdílným výchozím pozicím a při respektování rozdílů mezi nimi.

Rada by mohla výše uvedené cíle na úrovni EU podle potřeby přezkoumat s ohledem na:

- návrh Komise týkající se aktualizované metodiky pro sběr údajů, pokud jde o vysokoškolské vzdělávání;
- nadcházející přezkum strategického rámce evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy.

4. Přijaly závazek k uplatňování inkluzivního přístupu ke vzdělávací mobilitě ve všech odvětvích vzdělávání a odborné přípravy, jakož i mládeže a sportu tím, že zajistí, aby příležitosti ke vzdělávací mobilitě byly přístupnější pro osoby s omezenými příležitostmi²⁷, a to prostřednictvím:
- a) úsilí o společné dosažení alespoň 20% podílu osob s omezenými příležitostmi v rámci všech účastníků vzdělávání, kteří vzdělávací mobilitu v zahraničí využívají²⁸, do roku 2027;
 - b) zvážení možnosti dohodnout se na cíli na úrovni EU, kterého by mělo být dosaženo do roku 2030, na základě návrhu metodiky pro sběr údajů, jež má Komise předložit do roku 2026, s cílem měřit podíl osob s omezenými příležitostmi v rámci všech účastníků vzdělávání, kteří vzdělávací mobilitu v zahraničí využívají v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, jakož i v odvětvích mládeže a sportu.

²⁷ V souladu s nařízením (EU) 2021/817 se „osobou s omezenými příležitostmi“ rozumí osoba, která z ekonomických, sociálních, kulturních, zeměpisných nebo zdravotních důvodů, z toho důvodu, že pochází z přistěhovaleckého prostředí, z důvodů jako zdravotní postižení či vzdělávací obtíže, nebo z jakýchkoli jiných důvodů, včetně těch, které by mohly vést k diskriminaci podle článku 21 Listiny základních práv Evropské unie, čelí překážkám, které jí brání účinně využít příležitosti ke vzdělávací mobilitě.

²⁸ Vzhledem k tomu, že v současné době neexistuje celounijní ukazatel inkluzivní vzdělávací mobility, mohl by se podíl osob s omezenými příležitostmi v rámci všech účastníků vzdělávání, kteří vzdělávací mobilitu v zahraničí využívají, odhadovat na základě údajů o mobilitě získaných z programu Erasmus+ a Evropský sbor solidarity. Tyto údaje v žádném případě nepokrývají všechny typy vzdělávací mobility v zahraničí, ale mohly by být použity jako nejbližší aktuálně dostupný ukazatel.

5. Zajistily spolupráci se zúčastněnými stranami v oblasti vzdělávací mobility za účelem provádění tohoto doporučení.
6. Zajistily systémové příležitosti ke vzdělávací mobilitě tím, že:
 - a) zváží zavedení vzdělávací mobility v zahraničí jako nedílnou součást školního vzdělávání, odborného vzdělávání a přípravy, učňovské přípravy, vysokoškolského vzdělávání a systémů vzdělávání a odborné přípravy dospělých tím, že se budou snažit zahrnout příležitost absolvovat období vzdělávací mobility v zahraničí prostřednictvím flexibilních mobilitních oken, volitelných kurzů a dalších příležitostí;
 - b) podpoří poskytovatele vzdělávání a odborné přípravy při rozvoji a provádění stále většího počtu přeshraničních společných činností, včetně společných programů vedoucích ke společným diplomům, a to co nejlepším využitím evropských iniciativ, zejména aliancí Evropských univerzit, center excelence odborného vzdělávání, vnitrostátních týmů odborného vzdělávání a přípravy, Aliancí pro inovace a pedagogických akademií Erasmus+, přičemž budou vycházet ze zkušeností aliancí Evropských univerzit, jejichž cílem je dosáhnout 50% mobility studentů díky možnostem fyzické, virtuální a kombinované mobility;

- c) podpoří a začlení příchozí i výjezdní vzdělávací mobilitu do neformálního a informálního učení, práce s mládeží a dobrovolnictví jako hodnotnou a životaschopnou možnost mobility pro všechny účastníky vzdělávání, pracovníky ve výchově a vzdělávání a další pracovníky, a to i prostřednictvím zvyšování povědomí, osvětových opatření a další podpory poskytovatelům neformálního a informálního učení, místním a regionálním orgánům, organizacím pro práci s mládeží a organizacím občanské společnosti;
- d) podpoří uplatňování kritérií kvality pro přípravu, provádění a následné kroky v oblasti činností vzdělávací mobility, a to i tím, že budou vycházet ze standardů kvality vypracovaných v rámci programu Erasmus+, programu Evropský sbor solidarity a dalších programů vzdělávací mobility, a tím, že se zaměří se na přístupnost a inkluzivnost těchto činností;
- e) podpoří spolupráci mezi orgány, které spravují a provádějí nástroje financování na unijní, mezinárodní, vnitrostátní a regionální úrovni, s cílem zajistit koordinované činnosti, které vzdělávací mobilitu podporují a propagují, a zároveň zabrání překrývání úsilí a budou maximalizovat účinek zdrojů.

7. Podporovaly učení se jazykům tím, že:

- a) posílí učení se jazykům ve všech fázích vzdělávání a odborné přípravy, jakož i v odvětvích mládeže a sportu, je-li to možné, s cílem podpořit možnosti a příležitosti vzdělávací mobility;
- b) podpoří přístup k jazykovému vzdělávání a učení se jazykům, a to i pro dospělé účastníky vzdělávání, s cílem zlepšit vícejazyčné kompetence a umožnit občanům plně využívat vzdělávací mobilitu a zlepšit jejich pracovní příležitosti.

8. Podporovaly zapojení do činností vzdělávací mobility tím, že:

- a) budou budovat kulturu mobility v rámci celoživotního učení ve všech fázích vzdělávání a odborné přípravy a napříč neformálním a informálním učením, prací s mládeží, dobrovolnictvím a sportem. Opatření, která mají být v tomto ohledu přijata, mohou zahrnovat:
 - i) rozvoj různých formátů a aktivit v oblasti mobility;
 - ii) podporu vysílajících i přijímajících organizací, které mají strategii internacionalizace;
 - iii) zvýšení přitažlivosti institucí zajišťujících vzdělávání a odbornou přípravu, jakož i neformálního a informálního učení v oblasti mládeže a sportu, pokud jde o přijímání a vysílání mobilních účastníků vzdělávání;
 - iv) podněcování sítí absolventů k rozvoji a propagaci zkušeností získaných během vzdělávání.

- b) podpoří spolupráci mezi regionálními a místními orgány, poskytovateli vzdělávání a odborné přípravy, odvětvími mládeže a sportu, organizacemi občanské společnosti, nevládními organizacemi a soukromými subjekty s cílem propagovat a podporovat výjezdní vzdělávací mobilitu, a to i pro osoby s omezenými příležitostmi, přičemž vytvoří přívětivé prostředí pro zahraniční účastníky příchozí vzdělávací mobility;
- c) povzbudí orgány a organizace, které spravují programy mobility, ať již mají úlohu při vysílání či při přijímání, aby snížily administrativní zátěž pro organizace a účastníky a poskytovaly jasné pokyny v průběhu celého procesu podávání žádostí;
- d) podpoří flexibilní formy vzdělávací mobility, které mohou diverzifikovat okruh účastníků a sloužit jako odrazový můstek k delším obdobím mobility, včetně činností skupinové mobility, krátkodobé mobility, kombinovaných intenzivních programů a jakýchkoli jiných zkušeností získaných během vzdělávání, které mohou vést k získání mikrocertifikátů v souladu s evropským přístupem k mikrocertifikátům pro celoživotní učení a zaměstnatelnost;
- e) ocení práci pracovníků ve výchově a vzdělávání a dalších pracovníků, jakož i pracovníků s mládeží, kteří připravují a realizují projekty a činnosti v oblasti vzdělávací mobility, a to tím, že se tato činnost stane součástí jejich povolání, a uznají přidanou hodnotu mobility pracovníků.

9. Poskytovaly informace o příležitostech ke vzdělávací mobilitě tím, že:
- a) ve vhodných případech ustaví na vnitrostátní, regionální nebo místní úrovni subjekty na podporu vzdělávací mobility – koordinátory, kontaktní místa, ambasadory nebo specializovaná informační centra pro vzdělávací mobilitu –, které by sdílely své odborné znalosti s poskytovateli vzdělávání a odborné přípravy, odvětvími mládeže a sportu, organizacemi občanské společnosti a soukromými subjekty, podpořily zapojení do činností vzdělávací mobility a vytvářely síť na vnitrostátní úrovni i na úrovni EU;
 - b) nabídnou účastníkům vzdělávání cílené informace o příležitostech ke vzdělávací mobilitě v průběhu celého cyklu celoživotního učení, a to i ve školách, mládežnických a pracovních prostředích, mezi poskytovateli odborného vzdělávání a přípravy a vzdělávání dospělých, poskytovateli práce s mládeží a dobrovolnické činnosti, vysokoškolskými institucemi a zaměstnavateli, přičemž budou spolupracovat se subjekty na podporu vzdělávací mobility a začlení informace o příležitostech ke vzdělávací mobilitě do studijního a profesního poradenství;
 - c) budou propagovat výhody zahraniční mobility a poskytovat poradenství, tipy a odborné vedení, zejména účastníkům vzdělávání s omezenými příležitostmi, a to i prostřednictvím co nejlepšího využití aplikace Erasmus+;

- d) budou hostitelské organizace vybízet, aby zajistily hladké přijetí příchozích účastníků vzdělávání, mimo jiné tím, že zajistí, aby byly informace a příslušné materiály snadno dostupné;
- e) budou poskytovat informace o příležitostech k mobilitě, přičemž se bude optimalizovat využívání a fungování sítí Euroguidance a Eurodesk;
- f) budou poskytovat informace o životních a pracovních podmínkách v hostitelských zemích s využitím informací dostupných na portálu EURES o životních a pracovních podmínkách ve všech členských státech a zemích ESVO a příslušné sekce portálu EU Learning Corner (Evropa pro školy), včetně propojení těchto informací s vnitrostátními portály pro vzdělávací mobilitu.

10. Podporovaly transparentnost a uznávání výsledků učení tím, že:

- a) zavedou opatření nezbytná k dosažení automatického vzájemného uznávání vysokoškolských kvalifikací a výsledků z období studia v zahraničí na úrovni vysokoškolského vzdělávání a dosáhnou výrazného pokroku směrem k automatickému vzájemnému uznávání kvalifikací na úrovni vyššího sekundárního vzdělávání a odborné přípravy, které umožňují přístup k vysokoškolskému vzdělávání, a výsledků z období studia v zahraničí v rámci vyššího sekundárního vzdělávání a odborné přípravy, včetně odborného vzdělávání a přípravy, jakož i virtuálního a kombinovaného učení, a to poskytováním pokynů a odborné přípravy poskytovatelům vzdělávání a odborné přípravy a zajištěním soudržnosti při rozhodování o uznávání;
- b) budou v plné míře využívat dostupných systémů a nástrojů, které mohou uznávání výsledků učení podpořit, mimo jiné usnadněním soudržných vnitrostátních přístupů k automatickému vzájemnému uznávání a zajištěním toho, aby byl systém externího zajišťování kvality prováděn nezávislými agenturami zajišťujícími kvalitu, jež jsou registrovány v registru EQAR;
- c) budou podněcovat instituce zajišťující vzdělávání a odbornou přípravu, aby vedly záznamy o rozhodnutích o uznání výsledků učení se zohledněním pravidel pro ochranu údajů s cílem zajistit soudržnost a transparentnost rozhodování v průběhu času a mezi různými organizačními strukturami institucí za účelem zajištění porozumění konceptu a definici automatického vzájemného uznávání;
- d) podniknou kroky směřující k uznávání kompetencí získaných v rámci vzdělávací mobility v prostředí neformálního a informálního učení, práce s mládeží a dobrovolnické činnosti tím, že podpoří spolupráci v oblasti validačních opatření mezi příslušnými subjekty v odvětvích vzdělávání a odborné přípravy, poskytovateli neformálního vzdělávání a organizacemi občanské společnosti, aby bylo možné výsledky neformálního a informálního učení snáze využívat ve formálním vzdělávání a odborné přípravě a na trhu práce;

- e) podpoří poskytovatele vzdělávání a odborné přípravy a pořadatele činností vzdělávací mobility mládeže, práce s mládeží a dobrovolnictví při systémovém využívání rámců a nástrojů EU, včetně Europassu, vícejazyčné klasifikace evropských dovedností, kompetencí a povolání, evropských digitálních certifikátů o vzdělání, evropského rámce kvalifikací pro celoživotní učení, dokladu Europass – Mobilita, certifikátu Youthpass nebo vnitrostátních rámců s cílem napomoci k identifikaci, dokumentaci, hodnocení a případně certifikaci kompetencí rozvíjených v rámci vzdělávací mobility;
- f) zváží podniknutí kroků směrem k ratifikaci Globální úmluvy UNESCO o uznávání kvalifikací týkajících se vysokoškolského vzdělávání, aby se zlepšilo spravedlivé a transparentní uznávání kvalifikací ze třetích zemí, jakož i částečného a předchozího učení; budou zveřejňovat informace o postupech uznávání kvalifikací ze třetích zemí;
- g) využijí politické spolupráce, zejména globálního politického dialogu v rámci boloňského procesu a spolupráce mezi uznávacími orgány a agenturami pro zajišťování kvality, k rozvoji kapacit vysokoškolských institucí ve třetích zemích a sladění postupů zajišťování kvality s cílem maximalizovat výsledky učení studentů ze třetích zemí dosažené v rámci mobility a zajistit plné uznání období mobility, které by se započítalo pro účely získání diplomu studenta v domovské zemi.

11. Podporovaly přechod na trh práce a pracovní mobilitu tím, že:

- a) usnadní přechod od vzdělávací mobility k pracovní mobilitě tím, že mobilním účastníkům vzdělávání, pracovníkům ve výchově a vzdělávání i dalším pracovníkům, jakož i pracovníkům s mládeží pomohou získat podporu při hledání zaměstnání od veřejných služeb zaměstnanosti a EURES;
- b) prostřednictvím programu Erasmus+ pomohou účastníkům vzdělávání včetně čerstvých absolventů, aby absolvovali stáž v zahraničí, a rozvíjeli tak své podnikatelské, inovační, tvůrčí a mezikulturní dovednosti;
- c) budou příslušné organizace pobízet, aby přijímaly stážisty ze zahraničí, mimo jiné prostřednictvím budování povědomí a dostupných informací.

12. Zvýšily inkluzivnost a přístupnost vzdělávací mobility tím, že:

- a) vypracují cílená opatření na podporu mobility osob s omezenými příležitostmi v systémech vzdělávání a odborné přípravy, jakož i v odvětvích mládeže a sportu;
- b) již v počátečních fázích přípravy vzdělávacích aktivit odstraní překážky pro osoby s omezenými příležitostmi a budou řešit jejich potřeby;

- c) poskytnou podporu, která je zapotřebí, aby byla vzdělávací mobilita přístupná osobám s omezenými příležitostmi, jakož i podporu pro organizace, které tyto osoby přijímají, například zajištěním vhodného financování na vnitrostátní nebo regionální úrovni a posílením součinnosti mezi různými nástroji financování na unijní, mezinárodní, vnitrostátní a regionální úrovni;
- d) budou poskytovat přístupné, aktuální a včasné informace o dostupných finančních prostředcích na vzdělávací mobilitu, o termínech plateb a o další podpoře, která je účastníkům vzdělávání k dispozici;
- e) pomohou mobilním účastníkům vzdělávání tím, že budou ve spolupráci s příslušnými vnitrostátními, regionálními a místními orgány řešit nedostatek studentského bydlení;
- f) v souladu s právními předpisy EU a vnitrostátními právními předpisy zajistí náležitou ochranu účastníků vzdělávací mobility, včetně učňů, stážistů, mladých výzkumných pracovníků, pracovníků s mládeží a dobrovolníků, zejména nezletilých, pokud jde o pojištění, pracovní normy, zdravotní a bezpečnostní požadavky, daně, sociální zabezpečení (včetně přístupu ke zdravotní péči) a případně o možnost akumulovat důchodové nároky.

13. Zvýšily environmentální udržitelnost vzdělávací mobility tým, že:

- a) v příslušných případech zajistí, aby byly při přepravě do destinace vzdělávací mobility a z ní, jakož i při cestách během období mobility využívány udržitelnější dopravní prostředky, a budou poskytovat adekvátní poradenství v oblasti udržitelného cestování;
- b) pomohou poskytovatelům vzdělávání a odborné přípravy, odvětvím mládeže a sportu a organizacím občanské společnosti pořádajícím činnosti vzdělávací mobility při začleňování postupů udržitelnosti do jejich každodenních činností prostřednictvím školení, pokynů a výměny osvědčených postupů;
- c) na organizační úrovni podpoří poskytovatele vzdělávání a odborné přípravy a odvětví mládeže a sportu v úsilí vynakládaném na snížení emisí skleníkových plynů z cest spojených se vzdělávací mobilitou.

14. Využívaly digitální technologie k usnadnění vzdělávací mobility tým, že:

- a) budou podporovat vývoj a používání interoperabilních informačních systémů založených na společných evropských normách. Tyto systémy by měly umožnit účastníkům vzdělávání, pracovníkům ve výchově a vzdělávání i dalším pracovníkům spravovat a zaznamenávat v plném souladu s příslušnými právními předpisy o ochraně údajů zkušenosti v oblasti vzdělávací mobility, zatímco organizacím by měly umožnit poskytování informací o příležitostech k mobilitě, řízení mobility, podporu automatického vzájemného uznávání a snižování administrativní zátěže, mimo jiné při využití prvků iniciativy Evropská studentská karta a nástrojů nabízených platformou Europass, a to včetně digitalizace certifikátů o vzdělání prostřednictvím infrastruktury evropských digitálních certifikátů o vzdělání;

- b) přispějí k iniciativám, které podporují mobilitu výzkumných pracovníků a poskytují relevantní informace a podpůrné služby, včetně portálu EURAXESS²⁹ a připravované talentové platformy EVP³⁰;
- c) poskytnou podporu poskytovatelům vzdělávání a odborné přípravy, odvětvím mládeže a sportu a organizacím občanské společnosti, která jim umožní v případě potřeby zřídit a využívat nové digitální nástroje nebo využívat stávající digitální nástroje jako doplněk k fyzické mobilitě;
- d) podpoří rozvoj vysoce kvalitních formátů kombinované mobility přizpůsobením stávajících vnitrostátních rámců tak, aby dále usnadňovaly doplňkové inovativní formáty mobility, které využívají digitální technologie;
- e) prozkoumají možnosti, jak AI může pomoci překonávat překážky bránící vzdělávací mobilitě.

15. Podporovaly hodnoty EU prostřednictvím vzdělávací mobility tím, že:

- a) budou povzbuzovat všechny účastníky vzdělávání, pracovníky ve výchově a vzdělávání a další pracovníky, aby se během období vzdělávací mobility v zahraničí zapojili do života hostitelských komunit, mimo jiné formou dobrovolnických činností;
- b) obohatí zkušenosti se vzdělávací mobilitou o odbornou přípravu v oblasti mezikulturního povědomí, občanské angažovanosti, digitální a mediální gramotnosti, znalostí týkajících EU a jejích hodnot, jakož i v oblasti základních práv;
- c) poskytnou příchodním účastníkům vzdělávání, pracovníkům ve výchově a vzdělávání a dalším pracovníkům informace odpovídající místnímu kontextu a vytvoří přívětivou kulturu prostřednictvím odborného vedení a administrativní podpory;

²⁹ EURAXESS – Mobilita výzkumných pracovníků představuje komplexní portál pro výzkumné pracovníky a inovátory, kteří chtějí podpořit svou kariéru a osobní rozvoj pomocí přesunu do jiných zemí.

³⁰ Cílem akce ERA Talent, podporované programem Horizont Evropa, je zvýšit interoperabilitu kariéry a zaměstnatelnost talentů v oblasti výzkumu a inovací napříč odvětvími.

- d) zajistí mobilním účastníkům vzdělávání, pracovníkům ve výchově a vzdělávání a dalším pracovníkům nejvyšší úroveň akademické svobody; budou povzbuzovat instituce zajišťující vzdělávání a odbornou přípravu, aby rozvíjely kulturu kvality, v níž je během období mobility zajištěno plné dodržování zásad akademické integrity, a to mimo jiné prostřednictvím zajišťování kvality.

16. Propagovaly EU jako vzdělávací destinaci tím, že:

- a) budou úzce spolupracovat s cílem zvýšit atraktivitu EU za využití stávajícího spektra vnitrostátních a regionálních iniciativ, jako je projekt Studium v Evropě (Study in Europe) v oblasti vysokoškolského vzdělávání;
- b) usnadní vzdělávací mobilitu s jinými částmi světa, zejména se zeměmi s perspektivou rozšíření, prostřednictvím užší spolupráce mezi jejich příslušnými orgány a institucemi zajišťujícími vzdělávání a odbornou přípravu a těmito orgány a institucemi v EU. Rámec pro silnější partnerství pro spolupráci s klíčovými třetími zeměmi v souladu se vzájemně dohodnutými cíli mohou v tomto ohledu poskytnout Talentová partnerství. Taková spolupráce může pomoci zajistit, aby vzdělávací mobilita ve třetích zemích i v EU nepřímo pomáhala řešit nedostatek kvalifikovaných pracovníků, například tím, že se zaměří na nedostatek kvalifikovaných pracovníků v odvětvích, na něž má dopad ekologická a digitální transformace, a zlepší zaměstnatelnost účastníků vzdělávání;
- c) podpoří včasné vydávání dlouhodobých víz a povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí, kteří byli vybráni pro vzdělávací příležitost v některém členském státě, v souladu se směrnicí (EU) 2016/801³¹, nebo krátkodobých víz v souladu s nařízením (ES) č. 810/2009³², v závislosti na plánované délce pobytu v EU.

³¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801 ze dne 11. května 2016 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair (Úř. věst. L 132, 21.5.2016, s. 21).

³² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. července 2009 o kodexu Společenství o vízech (vízový kodex) (Úř. věst. L 243, 15.9.2009, s. 1).

17. Podpořily provádění tohoto doporučení tím, že:

- a) budou podporovat strategické diskuse na evropské, vnitrostátní a regionální úrovni a mezi členskými státy, pokud jde o možné strategie či přístupy v oblasti internacionalizace nebo mobility, sdílení osvědčených postupů a účast na činnostech vzájemného učení, a to ve spolupráci se všemi relevantními zúčastněnými stranami;
- b) do konce roku 2026 informují Komisi o existujících či plánovaných strategiích nebo přístupech v oblasti internacionalizace nebo mobility, jimiž by mohlo být podpořeno provádění tohoto doporučení v oblasti vysokoškolského vzdělávání, odborného vzdělávání a přípravy, školního vzdělávání, vzdělávání dospělých a v odvětvích mládeže a sportu, se zaměřením na výjezdní i příchozí vzdělávací mobilitu.

VYZÝVÁ KOMISI, ABY:

18. V těsné spolupráci s členskými státy a na základě odborného stanoviska stálé skupiny pro ukazatele a měřítko a s jeho využitím vypracovala do roku 2026 návrh metodiky sběru údajů (jak je uvedeno v doporučeních 3 a 4), aby bylo možno měřit:

- podíl absolventů vysokoškolského vzdělávání se zkušeností se vzdělávací mobilitou v zahraničí;
- podíl osob s omezenými příležitostmi v rámci všech účastníků vzdělávání, kteří využívají vzdělávací mobilitu v zahraničí v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, jakož i v odvětvích mládeže a sportu.

Náležitě zohlednila možné citlivé aspekty údajů souvisejících s inkluzivní vzdělávací mobilitou a zamezila jakékoli další administrativní zátěži pro členské státy. Podávala Radě časté zprávy o pokroku (prostřednictvím jejího příslušného přípravného orgánu, jímž je Výbor pro vzdělávání).

19. Podporovala sdílení osvědčených postupů, účast na činnostech vzájemného učení a strategické diskuse na evropské, vnitrostátní a regionální úrovni a mezi členskými státy uvedené v doporučení 17.

20. Dále podporovala provádění tohoto doporučení tím, že bude vycházet ze spolupráce mezi pracovními skupinami strategického rámce evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy a spolupracovat se stálou skupinou pro ukazatele a měřítka.
21. Zmapovala oblasti intervence stávajících nástrojů financování na unijní, mezinárodní, vnitrostátní a regionální úrovni s cílem zvýšit povědomí o jejich možných opatřeních a osvědčených postupech na podporu vzdělávací mobility a podpořit účinný synergický přístup všech relevantních zúčastněných stran.
22. Spolupracovala s členskými státy, mimo jiné prostřednictvím stálé skupiny pro ukazatele a měřítka, a s relevantními zúčastněnými stranami na dalším zlepšování kvality a dostupnosti údajů, jakož i na vypracování celounijních metodik sběru a analýzy údajů – včetně šetření, například evropského šetření v oblasti sledování uplatnění absolventů – jež se týkají vzdělávací mobility ve všech oblastech vzdělávání a odborné přípravy a v odvětvích mládeže a sportu a jež mohou zohlednit také inkluzivnost a územní rozmanitost, a to v plném souladu s právními předpisy EU o ochraně údajů a bez jakékoli další administrativní zátěže pro členské státy.

23. V úzké spolupráci s odborníky z členských států přepracovala srovnávací přehled výsledků v oblasti mobility, aby bylo možné sledovat provádění tohoto doporučení a aby se rozšířil na všechny oblasti vzdělávání a odborné přípravy i na odvětví mládeže a sportu.
24. Podněcovala a podporovala účast mladých lidí na vytváření a provádění strategií a programů vzdělávací mobility na vnitrostátní, regionální, místní a evropské úrovni.
25. Dále rozvíjela, prosazovala a podporovala – prostřednictvím programů Erasmus+ a Evropský sbor solidarity – využívání nástrojů EU, které podporují realizaci období studia v zahraničí, jako jsou síť Euroguidance a Eurodesk, iniciativa Evropská studentská karta, online jazyková podpora, Evropská platforma pro školní vzdělávání, Evropský portál pro mládež, Obecná online odborná příprava, Youthpass a Europass.
26. Dále rozvíjela, optimalizovala prosazovala a podporovala – prostřednictvím programu Erasmus+ – využívání nástrojů EU, které podporují transparentnost a validaci výsledků z období studia v zahraničí a certifikátů, zejména nástroje Youthpass a platformy Europass / dokladu Europass – Mobilita, a to i prostřednictvím lepší sémantické interoperability s využitím evropského modelu učení a evropských digitálních certifikátů o vzdělání.
27. Dále rozvíjela a podporovala vysokoškolské instituce a jejich aliance, jako jsou aliance „Evropské univerzity“, aby byly schopny poskytovat společné programy a udělovat společné diplomy v souladu s nástroji EU a s nástroji boloňského procesu.

28. Dále rozvíjela a podporovala aliance „Evropské univerzity“, mimo jiné prostřednictvím programu Erasmus+ a politické podpory, aby mohly plně využít svého potenciálu a působit jako vzor pro oblast vysokoškolského vzdělávání tím, že budou podporovat bezproblémovou a zakotvenou mobilitu v evropských meziuniverzitních kampusech, prosazovat využívání mikrocertifikátů a v těsné spolupráci s členskými státy, vysokoškolskými institucemi, organizacemi studentů a relevantními zúčastněnými stranami zkoumat varianty i nezbytné kroky k případné značce společného diplomu na základě společného souboru společně vytvořených evropských kritérií.
29. Dále rozvíjela a podporovala dobrovolné iniciativy EU, jež mohou zvýšit mobilitu v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, jako jsou pedagogické akademie Erasmus+ a centra excelence odborného vzdělávání.
30. Poskytovala další podporu z programu Erasmus+ tím, že bude motivovat ke spolupráci a vzájemnému učení mezi členskými státy s cílem zajistit automatické vzájemné uznávání kvalifikací a výsledků z období studia v zahraničí v oblastech vzdělávání a odborné přípravy na všech úrovních, včetně virtuálního a kombinovaného učení.
31. Nadále podporovala členské státy na cestě ke komplexnímu přístupu k výuce a osvojování si jazyků, zejména prostřednictvím aktivit vzájemného učení, propagace iniciativ a akcí, jako je Evropský den jazyků, a spolupráci se zúčastněnými stranami a mezinárodními organizacemi, jako je Rada Evropy a její Evropské středisko pro moderní jazyky a OECD, v zájmu vývoje inovativních nástrojů pro učení se jazykům včetně nástrojů digitálních a nástrojů AI.

32. Podporovala vytváření součinnosti a doplňkovosti mezi programy EU, které se zabývají vzdělávací mobilitou, jako je Erasmus+ a Evropský sbor solidarity, a dalšími nástroji financování na unijní, mezinárodní, vnitrostátní a regionální úrovni, jako jsou fondy politiky soudržnosti, zejména Evropský fond pro regionální rozvoj a Evropský sociální fond plus a jeho iniciativa ALMA (Aim, Learn, Master, Achieve – stanovit si cíl, učit se, osvojit si dovednost, dosáhnout cíle), s cílem maximalizovat dopad opatření, která propagují příležitosti ke vzdělávací mobilitě ve všech členských státech, včetně podpory provádění nástrojů a strategií pro zvýšení účasti osob s omezenými příležitostmi.
33. Požádají-li o to členské státy, podporovala je v činnostech zaměřených na reformování a posílení strategií či přístupů v oblasti internacionalizace a mobility na vnitrostátní úrovni i ve vícero zemích, a to za využití nástrojů EU, jako jsou Nástroj pro technickou podporu a příležitosti skýtané programem Erasmus+.
34. Vypracovala do roku 2025 studii o příležitostech, výzvách a dopadech vyvážené mobility v EU (včetně kreditové a diplomové mobility), a to se zřetelem k různým důsledkům fenoménu cirkulace mozků.

V Bruselu dne

Za Radu

Politický rámec pro mobilitu učitelů

Ve svém sdělení z roku 2020 o vytvoření Evropského prostoru vzdělávání do roku 2025³³ Komise uvádí, že bude „spolupracovat s členskými státy a zúčastněnými stranami na politickém rámci pro zvýšení počtu a kvality mobilit ve vzdělávání učitelů v Evropě na základě jejich skutečných potřeb v oblasti mobility“.

Usnesení Rady o strategickém rámci evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy s ohledem na vytvoření Evropského prostoru vzdělávání a další vývoj po jeho dosažení (2021–2030)³⁴ obsahuje konkrétní opatření k řešení prioritní problematiky učitelů a školitelů. Tato opatření zahrnují také posouzení možnosti vytvořit politický rámec pro mobilitu učitelů.

³³ Dokument COM(2020) 625 final.

³⁴ Úř. věst. C 66, 26.2.2021, s. 1.

Opodstatněním pro takový rámec je skutečnost, že učitelé čelí specifickým výzvám, které jsou mimo jiné analyzovány v pracovním dokumentu útvarů Komise SWD (2023) 719 final.

Tímto rámcem je nastíněn soubor opatření, která lze provést na úrovni škol a na místní, regionální a systémové úrovni, aby byly odstraněny překážky pro mobilitu učitelů zjištěné v členských státech EU. Měl by sloužit jako inspirace pro zúčastněné strany, které jsou ochotny vypracovat si vlastní strategie pro mobilitu učitelů v souladu se svými systémy, a měl by rovněž fungovat jako soubor nápadů, s jejichž využitím lze mobilitu učitelů posilovat. Doplnují se jím a rozšiřují opatření, jež jsou uvedena v závěrech Rady o posílení mobility učitelů a školitelů, zejména evropské mobility, během počátečního a dalšího vzdělávání a odborné přípravy³⁵, a opatření propagující hodnotu mobility učitelů ve školách a komunitách. V předmětných závěrech Rada vyzdvihuje pozitivní dopad vzdělávací mobility v zahraničí na profesní rozvoj učitelů i na systémy vzdělávání a odborné přípravy a zároveň identifikuje překážky, jež mobilitě stojí v cestě. Tato příloha se zabývá dotčenou potřebou překonat tyto překážky tak, aby se mobilita učitelů stala v souladu s potřebami vnitrostátních systémů vzdělávání a odborné přípravy schůdnou cestou jak v jejich počátečním vzdělávání, tak i v průběhu jejich dalšího profesního rozvoje.

³⁵ Úř. věst. C 167, 21.4.2022, s. 2.

Základní myšlenkou je, že vzdělávací mobilita by měla být nedílnou součástí počátečního vzdělávání a profesního rozvoje učitelů, neboť může zvýšit atraktivitu této profese a je důležitá z hlediska dalšího rozvoje škol a systémů vzdělávání a odborné přípravy na cestě k Evropskému prostoru vzdělávání.

Komise bude podporovat členské státy při zavádění nezbytných opatření nastíněných v tomto dokumentu, a to zejména prostřednictvím výměny osvědčených postupů a vzájemného učení. Dotyčná opatření budou vycházet z osvědčených postupů vyvinutých v rámci programu Erasmus+, jako jsou pedagogické akademie Erasmus+, jejichž cílem je nabídnout podporu učitelům na začátku jejich kariéry a podpořit jejich profesní rozvoj.

V souladu s vnitrostátním systémem svého členského státu by zúčastněné strany na úrovni škol a na regionální, místní a systémové úrovni mohly dosáhnout výše uvedených obecných cílů na základě následujících kroků:

1. Zpřístupnění příležitostí k mobilitě v rámci počátečního vzdělávání a dalšího profesního rozvoje učitelů
 - a) Počáteční vzdělávání
 - posouzení, zda nezačlenit příležitosti inkluzivní a genderově vyvážené mobility do počátečního vzdělávání učitelů jakožto doporučenou součást vzdělávacích programů;
 - uznání vzdělávací mobility jako nedílné součásti počátečního vzdělávání učitelů, a zejména v příslušných případech uznávání výuky v zahraničí jako rovnocenné učitelské praxi ve vnitrostátní instituci zajišťující vzdělávání nebo odbornou přípravu;
 - je-li to možné, vyčlenění určitých časových období („mobilitních oken“) v akademickém roce jakéhokoli počátečního vzdělávání učitelů, aby se studenti učitelství mohli snadno účastnit období mobility, aniž by to ovlivnilo jejich studium;
 - zařazení modulů nebo prvků, jež jsou zaměřeny na poskytnutí dovedností a kompetencí potřebných k období studijní mobility v zahraničí, do počátečního vzdělávání učitelů.

b) Další profesní rozvoj

- uznávání výsledků období mobility učitelů v zahraničí jako legitimní a hodnotné součásti jejich profesní činnosti;
- je-li to možné, vymezení a začlenění mobilitních oken v průběhu školního roku, během nichž je vhodné a snadné vysílat a přijímat učitele a budoucí učitele a v případě potřeby je zajištěna jejich náhrada;
- uzavírání dvoustranných dohod na vnitrostátní nebo v příslušných případech regionální úrovni, které by usnadnily zejména uznávání a srovnatelnost získaných dovedností a kompetencí (např. prostřednictvím společného rámce kvality a díky využití standardizované terminologie dovedností dostupné na evropské úrovni);
- je-li to možné a v souladu s vnitrostátními pravomocemi, podpora škol vhodnými zdroji a pružnými postupy v případech, kdy je třeba učitele účastníci se mobility dočasně nahradit.

2. Zlepšení spolupráce na místní úrovni prostřednictvím rozvoje a provádění strategického přístupu k mobilitě učitelů

a) Začlenění mobility učitelů do celkového rozvoje škol

- vybízení tvůrců politik, vedoucích pracovníků škol, učitelů pedagogických škol a příslušných zúčastněných stran, aby stanovili, jakým způsobem lze vzdělávací mobilitu, včetně mobility učitelů bez ohledu na jejich pedagogickou odbornost nebo pohlaví, začlenit do strategií rozvoje škol;
- posouzení, zda nepřistoupit k definování krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých cílů vzdělávací mobility, které by se staly součástí celkové strategie rozvoje školy, včetně vysílání a přijímání učitelů (včetně studentů učitelství a dalších pracovníků škol) a projektů spolupráce se zahraničními organizacemi (včetně spolupráce online);

- naplňování těchto cílů na základě progresivní strategie, počínaje využíváním digitálních nástrojů a platforem, dvoustrannou spoluprací a spoluprací s přeshraničními regiony;
- je-li to možné, podpora spolupráce mezi školami ve stejné oblasti nebo regionu s cílem usnadnit nahrazení učitelů, kteří se účastní programů vzdělávací mobility;
- využití místního systému organizací zabývajících se vzděláváním a odbornou přípravou k nalezení partnerů v zahraničí,
- vytvoření sítí zúčastněných institucí mezi členskými státy s cílem vybudovat systém mobility učitelů na základě registrů místních, regionálních a vnitrostátních vzdělávacích orgánů, školských konsorcií, komunity eTwinning a dalších stávajících sítí,
- podpora mobility učitelů tím, že budou zlepšovány jejich jazykové kompetence, rozšíří se využívání inovativních metod výuky a studia jazyků a do výuky se zavede mnohojazyčnost;

b) Přidělení potřebných zdrojů

- posouzení, zda nevyčlenit specializované pracovníky (koordinátory mobility) pro přípravu a realizaci projektů a činností mobility, včetně odborného vedení učitelů účastnících se mobility, podpory hostitelských a vysílajících institucí a řešení logistických a administrativních postupů týkajících se například ubytování, zdanění příjmů a sociálního zabezpečení na nejvhodnější úrovni (školy, místní orgány pro vzdělávání a odbornou přípravu);
- zvážení možnosti sdružování zdrojů na úrovni místních orgánů pro vzdělávání a odbornou přípravu s cílem zvládnout administrativní zátěž spojenou s přípravou a řízením projektů mobility, zejména s cílem umožnit školám s nejomezenějšími prostředky účastnit se činností vzdělávací mobility;
- zlepšení kapacity institucí zajišťujících vzdělávání a odbornou přípravu, aby mohly organizovat i využívat činnosti mobility pro praktikující i budoucí učitele, a to s plným využitím spolupráce s pedagogickými akademiemi Erasmus+;
- uznávání práce pracovníků, kteří umožňují mobilitu na místě;
- podpora škol aktivních v projektech mobility v podobě poskytování dalších zdrojů;
- podpora synergií s dalšími místními, vnitrostátními a unijními fondy, zejména s Evropským sociálním fondem plus a Evropským fondem pro regionální rozvoj, vedle programu Erasmus+.

3. Propagace výhod vzdělávací mobility a její podpora prostřednictvím nezbytných školení
- zvyšování povědomí rozhodovacích činitelů na všech úrovních systému vzdělávání a odborné přípravy (zejména vedoucích pracovníků škol a dalších manažerů na místní a regionální úrovni) o přínosech přeshraniční vzdělávací mobility pro pedagogické pracovníky a jejich dopadu na rozvoj organizací, včetně pomoci žákům při rozvoji kompetencí, pokud jde o cizí jazyky;
 - poskytování školení vedoucím pracovníkům škol (včetně stínování na pracovišti (tzv. job shadowing) v zahraničí), podporovaných vzdělávací mobilitou v zahraničí;
 - vytváření pobídek a oceňování práce vedoucích pracovníků škol, kteří do projektů mobility zapojují své školy a personál;
 - oceňování a podpora pozitivních dopadů těchto zkušeností na učitele, účastníky vzdělávání a rozvoj škol a školního vzdělávání na místní, regionální i celostátní úrovni.
-

Politický rámec pro mobilitu učňů

Učňovská příprava³⁶ je od roku 2010 jedním z ústředních prvků evropských politik odborného vzdělávání a přípravy, jak zmiňuje poprvé komuniké z Brugg a poté v roce 2020 prohlášení z Osnabrücku a doporučení Rady ze dne 24. listopadu 2020 o odborném vzdělávání a přípravě pro udržitelnou konkurenceschopnost, sociální spravedlnost a odolnost³⁷. Konkrétní politické priority se od té doby vyvíjejí a nyní je jejich součástí rovněž požadavek, aby se přeshraniční mobilita za účelem vzdělávání stala realitou i pro učně. Mobilita učňů nabízí jasné výhody mladým lidem i dospělým účastníkům vzdělávání, pokud jde o odbornou přípravu a zaměstnatelnost, podnikům, jejichž pracovní síla tak získává nové dovednosti, a také společnosti jako celku. Některé dovednosti a kompetence, které přeshraniční mobilita může nabídnout (např. jazykové kompetence, mezikulturní dovednosti, organizační dovednosti a jiné přenositelné dovednosti nebo specifické dovednosti v technické oblasti, které nejsou k dispozici ve vysílajícím podniku/instituci), se nelze naučit doma. Přesto mají učni omezený přístup ke vzdělávací mobilitě vzhledem k řadě specifických překážek, jako je složitost právních povinností souvisejících s administrativním statutem učňů, jejich věk, různé vnitrostátní programy učňovské přípravy a vzdělávací programy a riziko ztráty produktivity, kterému čelí zaměstnavatelé. Tato příloha obsahuje návrh souboru opatření na vnitrostátní úrovni, která by mohla usnadnit mobilitu učňů na úrovni systému, jednotlivců a podniků. Měla by sloužit jako inspirace pro zúčastněné strany, které jsou ochotny mobilitu učňů rozšířit, a měla by rovněž fungovat jako soubor nástrojů, s jejichž využitím lze mobilitu učňů posilovat. Vychází z ustanovení doporučení Rady ze dne 15. března 2018 o Evropském rámci pro kvalitní a efektivní učňovskou přípravu.

³⁶ Podle doporučení Rady ze dne 15. března 2018 o Evropském rámci pro kvalitní a efektivní učňovskou přípravu (Úř. věst. C 153, 2.5.2018, s. 1) se učňovskou přípravou rozumí formální systémy odborného vzdělávání a přípravy, které:

- a) kombinují výuku v institucích zajišťujících vzdělávání nebo odbornou přípravu s praktickou výukou podstatného rozsahu prováděnou v podnicích a na jiných pracovištích;
- b) vedou ke kvalifikacím uznávaným na vnitrostátní úrovni;
- c) jsou založeny na dohodě vymezující práva a povinnosti učně, zaměstnavatele a případně instituce zajišťující odborné vzdělávání a přípravu a
- d) jsou založeny na tom, že učni je za podíl na vykonané pracovní činnosti poskytována mzda nebo jiná náhrada.

³⁷ Úř. věst. C 417, 2.12.2020, s. 1.

Členským státům se doporučuje zvážit, zda nezavést soubor opatření na podporu mobility učňů v odborném vzdělávání a přípravě založený na následujících zásadách:

1. Systémové aspekty usnadnění mobility učňů

- a) Případné začlenění mobility učňů do vnitrostátní strategie internacionalizace vzdělávání a odborné přípravy a v příslušných případech do odvětvových (hospodářských) strategií. Tyto strategie mohou zahrnovat postupný přístup, který staví na krátkodobé mobilitě, mobilitě v přeshraničních regionech nebo vybraných odvětvích nebo podporuje krátkodobé kolektivní nebo rotační programy mobility.
- b) Podpora internacionalizace na základě poznatků center excellence odborného vzdělávání, která propojují referenční poskytovatele odborného vzdělávání a přípravy v členských státech, podporují spolupráci se širokou škálou zúčastněných stran a zamýšlejí vypracovat vysoce kvalitní vzdělávací programy a kvalifikace zaměřené na potřeby v oblasti dovedností v jednotlivých odvětvích a společenské výzvy. Centra excellence odborného vzdělávání se zabývají škálou činností, jež zahrnuje začlenění mobility účastníků vzdělávání do vzdělávacích programů, zlepšení příležitostí k zahraniční mobilitě účastníků vzdělávání a zvýšení kvality takových programů mobility. Působí jako hnací síla excellence a inovací a podporují proaktivní roli odborného vzdělávání a přípravy v místním a regionálním hospodářském rozvoji.

- c) Vyčlenění specializovaných pracovníků (ambasadorů, kontaktních míst, koordinátorů mobility) na místní, regionální a vnitrostátní úrovni, kteří budou mobilitu učňů usnadňovat a zvyšovat v tomto ohledu informovanost, pokud jde o různé vnitrostátní a regionální programy. Tito vyčlenění pracovníci by mohli být nápomocní při přípravě a realizaci projektů a činností mobility, včetně odborného vedení učňů, podpory hostitelských a vysílajících institucí a řešení logistických a administrativních postupů.
- d) Podpora mobility učňů, obnášející mimo jiné podporu vytváření nových nebo posilování stávajících sítí mezi zaměstnavateli, poskytovateli odborného vzdělávání a přípravy, veřejnými službami zaměstnanosti a sociálními partnery, a to s využitím stávajících iniciativ, jako je Evropská aliance pro učňovskou přípravu.
- e) Posouzení možných opatření v rámci vzdělávacích programů, jež usnadní mobilitu učňů, aniž by bylo ohroženo dokončení jejich studia, a jež zajistí uznávání výsledků učení získaných v zahraničí (například zařazením speciálního modulu mobility do vzdělávacích programů nebo zavedením distančního vzdělávání, pokud je to nutné a možné).

- f) Zajištění snadného přístupu k informacím o právních a správních požadavcích na mobilitu v učňovské přípravě, které se týkají náhrad a právního postavení učňů, kteří se mobility účastní.
- g) V příslušných případech a v souladu se směrnicí 2016/801³⁸ snížení administrativní zátěže v procesu podávání žádostí a urychlení procesů udělování víz a povolení k pobytu pro přijíždějící učně, kteří jsou státními příslušníky třetích zemí.
- h) Podpora dvoustranných dohod o mobilitě učňů s jinými členskými státy a ve vhodných případech se třetími zeměmi (případně regiony) s cílem omezit veškeré přetrvávající překážky bránící uznávání a srovnatelnosti získaných dovedností a kompetencí (např. prostřednictvím společného rámce kvality, který se zaměří na specifické vnitrostátní problémy spojené s mobilitou učňů a systémy učňovské přípravy v obou zemích).
- i) Je-li to možné, zapojení sociálních partnerů do všech fází přípravy a provádění strategií a programů mobility učňů a následných opatření.

³⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801 ze dne 11. května 2016 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair (Úř. věst. L 132, 21.5.2016, s. 21).

2. Podpora pro učně

- a) Realizace mobility inkluzivním způsobem, poskytování specifické podpory osobám s omezenými příležitostmi.
- b) Doplnění grantů programu Erasmus+ o další finanční prostředky na pokrytí nákladů na mobilitu učňů.
- c) Podpora pedagogických opatření a nástrojů na podporu mobility učňů, například prostřednictvím distančního učení, aby bylo možno překonat rozdíly v duální struktuře učení a odborné přípravy.
- d) Poskytování větší podpory a osvěty učňům, včetně podpory jazykové přípravy (vypracování specifických jazykových výukových materiálů pro určitá povolání v jazyce či jazycích hostitelské země).
- e) Vypracování doprovodných opatření pro učně vyjíždějící do zahraničí, jako je systém odborného vedení nebo systém pomoci ze strany vrstevníků (tzv. buddy systém) pro přípravnou fázi, nabídka virtuální mobility v přípravné fázi (jako doplněk fyzické mobility) i v rámci pobytu v zahraničí a podpora učňů po návratu, kdy se znovu začleňují do svého pracovního prostředí a využívají nově získané dovednosti a kompetence.
- f) Propagace příležitostí pro učně ve školách zajišťujících odborné vzdělávání a přípravu, včetně příležitostí v rámci programu Erasmus+ a programů mezinárodní mobility, prostřednictvím specializované sítě poradců a sociálních médií.
- g) Propagace příležitostí pro učně nabízených na internetovém portálu EURES s cílem pomoci mobilním účastníkům vzdělávání při jejich přechodu na trh práce.

3. Podpora pro podniky

- a) Posouzení, zda neposkytovat finanční pobídky zaměstnavatelům jako kompenzaci za dobu, kdy jsou učni v zahraničí, a také učňům, aby byli motivováni vrátit se ke svému vysílajícímu zaměstnavateli (např. bonus při ukončení programu nebo dotace na mzdu, pokud jsou zaměstnání po ukončení studia).
- b) Posouzení, zda neposkytovat cílenou pomoc zaměstnavatelům, zejména malým a středním podnikům, například podporu vytváření zprostředkovatelských sítí mezi přijímajícími a vysílajícími zeměmi, nejlépe na odvětvovém základě, s cílem pomoci podnikům s organizačními otázkami a právními požadavky.
- c) Podpora přeshraniční spolupráce mezi veřejnými službami zaměstnanosti a zaměstnavateli prozkoumáváním opatření nabízejících možnosti odborné přípravy v zahraničí pro učně v odvětvích, která jsou ovlivněna souběžnou transformací; podporu přeshraniční spolupráce mezi předmětnými veřejnými službami nebo veřejnými službami zaměstnanosti a sdruženími zaměstnavatelů s cílem řešit prostřednictvím programů učňovské přípravy nedostatek kvalifikovaných pracovníků v ekologických a digitálních profesích a zvážení přeshraničních regionálních partnerství mezi předmětnými veřejnými službami a veřejnými službami zaměstnanosti jakožto výchozího bodu.
- d) Propagace příležitostí v rámci programu Erasmus+ a Evropské aliance pro učňovskou přípravu mezi podniky a zdůrazňování výhod přijímání a vysílání učňů v rámci programů mobility.
